

МОВНА ОСВІТА У ФІНЛЯНДІЇ: СУЧАСНІСТЬ, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ

У статті розглядаються особливості сучасної мовної освіти у Фінляндії на всіх освітніх рівнях. Досліджуються проблеми та перспективи подальшого її розвитку й удосконалення у світлі фінського бачення.

Ключові слова: мовна освіта у Фінляндії, фінські національні проекти, багатомовність.

Постановка проблеми

Фінляндія є двомовною країною, в якій дві офіційні мови — фінська та шведська, і їхнє застосування регулюється залежно від етнічного складу населення певної місцевості. Нині фінською мовою розмовляють 91,7% населення, шведською — 5,5% (<http://www.folktinget.fi/en/index.html>). Після здобуття незалежності в 1917 р. влада Фінляндії, з огляду на політичне підґрунтя, надала однакові культурні та економічні права як фінськомовній, так і шведськомовній частині населення. Окрім цього, за етнічно корінними жителями Фінляндії саами, а також за нацменшиною циганів та громадянами з вадами (глухоними) за фінською Конституцією у лінгвістичному та культурному сенсі закріплено особливий статус.

Зважаючи на достатню строкатість мапи фінської мовної політики, яка у поєднанні з глобалізаційними тенденціями висуває нові вимоги до процесу вивчення іноземних мов, дослідження сучасної системи лінгвістичної підготовки у Фінляндії характеризується не лише актуальністю та науковою новизною, а й може мати прикладний характер для розв'язування масштабних проблем з реформування освітнього сектора України.

Мета статті — науковий аналіз сучасної мовної освіти у Фінляндії.

Виклад основного матеріалу

Сучасна освітня лінгвістична політика у Фінляндії

Як свідчать дослідження, до другої світової війни німецька мова виконувала роль першої іноземної мови. У 1965 р. незважаючи на те, що кількісний показник учнів, які вивчали англійську мову становив 60,3%, першою іноземною мовою, як і раніше, залишалася німецька мова з показником значно меншим — 38,6%. Крім вищезазначених, фіни також вивчали латинську мову — 0,7%, французьку мову — 0,2% і російську — 0,2%. Реформа середньої школи та впровадження нової системи освіти (1970 р.) надала фінам можливість вивчати три мови (дві іноземні). Першою мовою, а вона також виконувала функції і іноземної мови, виступала переважно англійська мова. Починали вивчати її у 5-му класі у віці 11 років. Другу мову вивчали у 7-му класі у віці 13 років. Другою мовою повинна була бути фінська — для шведськомовного населення, шведська — для фінськомовного. У 8-му класі фіни розпочинали вивчати другу іноземну мову за вибором — англійську, німецьку, французьку, російську або латинську [1, 189–190].

Роль і статус англійської мови як першої іноземної істотно змінилися для багатьох європейських країн, враховуючи політичні та соціально-економічні чинники розвитку світової спільноти в цілому. У Фінляндії впродовж двадцяти років (з 1960 по 1980 рр.) англійська мова вважалася іноземною мовою, тому певними колами всередині велася прихована боротьба проти її домінування. Проте нині для більшості фінських громадян англійська постає мовою повсякденного вжитку. У деяких сферах життя зросло її застосування, вона є лінгвафранкою у світі бізнесу, до 80% наукових праць видаються англійською мовою, телевізійні програми та фільми не дублюються, а навпаки супроводжуються субтитрами фінською або шведською, англійська мова набула серед молоді статусу нового засобу масової інформації [8, 5].

Сучасний стан мовної політики Фінляндії та її найголовніші ознаки було висвітлено в одній зі своїх підсумкових доповідей дослідницьким центром прикладної лінгвістики університету Ювяскіля (CALS). Як *позитивні фактори* науковці та дослідники центру назвали такі [8, 12–13]:

- зростання обсягів інвестування у мовну освіту: збільшено кількість годин на мовну освіту і вона є обов'язковою на усіх шкільних рівнях;
- вивчення мови починається раніше — у дитячих садках та дошкільних закладах;

- впровадження т.з. підходу «мовного занурення» та мовного проекту CLIL;
- поширеність вивчення іноземних мов: за даними статистичних досліджень 75% дорослих володіють щонайменше однією іноземною мовою, 60% — двома та 25% — трьома іноземними мовами;
- розвиток міжнародних освітніх лінгвістичних програм і програм обміну студентами;
- позитивний вплив на професійну підготовку: 72% дорослих усвідомлюють важливість знання іноземної мови, як складової частини професійної компетентності;
- глобалізація лінгвістичної політики: навички володіння англійською мовою розглядаються як якість робочої мови та повсякденного використання;
- поступовий перехід до безперервності лінгвістичної освіти: мови стають дуже поширеними у програмах, що стосуються освіти дорослих.

Негативними факторами поточної мовної ситуації фіни вважають такі:

- мовна освіта на різних рівнях поки що не набула рис неперервного процесу;
- вивчення рідної та іноземних мов не до кінця збалансоване;
- мовний резерв скоротився завдяки скороченню кількості мов, які вивчаються на різних етапах освітньої діяльності;
- відсутня рівність у вивченні мов як на індивідуальному, так і на регіональному рівнях;
- до цих пір не визначено позиції щодо вивчення фінської (шведської) як другої мови та щодо рідної мови іммігрантів;
- система підготовки вчителів-мовників зазнає труднощів [8, 14].

Проте однією з актуальних проблем мовної освіти у Фінляндії нині є організація процесу вивчення мови та володіння мовою (мовна компетентність), які занадто зосереджуються саме на англійській мові, майже не залишаючи шансу іншим іноземним мовам. Фінських освітян-мовників все більше турбує такий дисбаланс, на ґрунті чого виникають досить гарячі дискусії.

Фінські національні проекти у здійсненні мовної політики

З середини 1970-х рр. фінським урядом було здійснено низку заходів, стратегічним завданням яких було планування раціональної системи навчання. Міністерство освіти Фінляндії досить активно взялося за мовне питання, результатом чого в 1978 р. стало вперше впровадження «*Плану національної мовної політики*», в якому чітко визначалися кількісні та якісні показники компетентцій для різних мов та послідовний перелік дій на шляху до досягнення поставлених цілей [1, 190]. Ключовим результатом цього проекту стало зниження показника кількості учнів, які вивчали англійську, з 92% до 70% та підвищення кількості тих, хто вивчає шведську (з 3% до 15%), російську та німецьку (з 0,5% до 5–7%) і французьку (з 0,1% до 2–3%). Головна ідея програми полягала у наданні можливостей батькам обирати для вивчення інші мови, окрім англійської, в ролі першої та в урізноманітнюванні навчання мовам. У 1984 р. подібний план було введено в дію, проте він також суттєво не змінив ситуації за винятком того, що німецька мова укріпила своє становище за рахунок шведської мови.

На початку 1990-х рр. Фінляндія пережила досить потужну економічну кризу під час подолання якої було здійснено низку успішних реформ, які головним чином зосереджувались на освіті та навчанні як пріоритетних складових. У цьому контексті 1995 р. уряд Фінляндії представив стратегічний «*План розвитку*» освітнього сектора та університетських досліджень на 1995–2000 рр. Це була так звана «стратегія знань», яка за мету ставила перетворення фінського суспільства на динамічне суспільство, яке вчиться [1, 191].

У 1997 р. фінське Міністерство освіти опублікувало стратегічну програму викладання іноземних мов та інтернаціоналізації освіти під назвою «*Назустріч випробуванням: викладання мови в новій інтернаціональній Фінляндії*», яка була частиною загального «*Плану розвитку*». В цій програмі іноземні мови розглядаються як невід’ємна частина процесу інтернаціоналізації освіти, яка полягає у підвищенні знань іноземних мов і культур, в удосконаленні професійних навичок та у заохоченні розуміння і толерантності. Відправними точками програми стала глобалізація світової економіки, нові інформаційні та комунікативні технології, процеси поляризації та інтеграції Європи. Основою мовної освіти Фінляндії було вивчення фінської, шведської та англійської мов. Тому додаткові зусилля були спрямовані на збільшення кількості тих, хто володіє німецькою, французькою, російською, іспанською та італійською мовами; спостерігається зростання інтересу до вивчення японської, китайської та арабської мов [3, 12].

Нижченаведені цілі та заходи в рамках стратегічної програми свідчать про те, що роль мовної освіти розглядається з точки зору нової перспективи, а саме:

- фінський народ повинен забезпечити своїй країні статус активної та заповзятливої держави — члена Європейського Союзу, що означає влиття фінської та скандинавської тотожності громадян в європейську ідентичність;
- реалії сьогодення — світ бізнесу, стрімко зростаючий ринок праці вимагають кращого володіння мовами і крос-культурними навичками своїх громадян;
- ефективний розвиток інформаційного суспільства залежить від здатності її громадян мати справу та вміти перетворювати інформацію іноземною мовою та іноземного культурного середовища;
- нині мультикультурна Фінляндія — це реальність, а тому знання та толерантність до іноземних культур — це неодмінні умови успішної комунікації [3, 12; 4].

Окрім стратегічної програми, лінгвістична політика у Фінляндії успішно здійснюється в рамках декількох національних проєктів з мовної освіти.

Національний проєкт з мовної освіти KIEPO здійснювався з грудня 2005 р. по квітень 2007 р., відповідальність за здійснення проєкту KIEPO була покладена на Університет Ювяскіль. Проєктну групу становили 22 експерти з різних галузей освіти. Мета цього проєкту полягала у вивченні основ і мети виконання мовної політики в галузі освіти. Передусім передбачалося дослідити підґрунтя, стан та цілі мовної політики у Фінляндії; а далі — запропонувати шляхи розвитку мовної освіти; вплинути на ставлення та погляди, які пов'язані з мовою з точки зору багатомовності та вивчення мови впродовж усього життя. Фінансувало проєкт Міністерство освіти Фінляндії та Університет Ювяскіль (<http://www.jyu.fi/hum/laitokset/solki/tutkimus/projektit/kielo>).

В університеті Хельсінкі центром іноземної освіти нині здійснюється **Проєкт KIELO (2009–2012 рр.)**. Мета цього проєкту полягає в описуванні, аналізі та поясненні того, що сьогодні являє собою викладання та вивчення іноземних мов у фінських аудиторіях, на основі яких педагогічних принципів цей проєкт впроваджується. Проєкт KIELO базується на мовно-дидактичній ідеї з двох складових. Перша — це викладання, вивчення та навчання на основі попереднього досвіду, практичного та теоретичного знання, цінностей і переконань. Другий чинник включає соціокультурний та мовний зміст власне класного середовища. На поточний момент проєкт KIELO охоплює близько 45 дослідників і викладачів з фінських університетів, зі шкіл, університетів прикладних наук та з Федерації вчителів іноземної мови у Фінляндії (SUKOL). Основний акцент, як і в попередньому проєкті, робиться на комунікативному підході, який активно впроваджується на всіх шкільних рівнях більше ніж 25 років [2, 139].

Вивчення мови за **проєктом CLIL (Content and Language Integrated Learning)** передбачає те, що всі або частина шкільних предметів викладаються іноземною мовою (найчастіше шведською або англійською). Навчання за проєктом CLIL діє на всіх освітніх рівнях, переважно під час здобуття базової освіти і у великих містах. Засобами навчання, як правило, виступають англійська мова, рідше — німецька, французька або російська. Вчителі-мовники мають володіти рівнем знання C2 у випадку, якщо учні отримують більше ніж 4 год занять на тиждень за проєктом CLIL. Цікаво, що не існує жодних суворих національних рекомендацій стосовно впровадження CLIL у навчальний процес. Єдиним, до того ж не досить вдалим, результатом даного проєкту можна вважати спад зацікавленості до його реалізації в середині 1990-х рр, хоча сама якість викладання покращилася.

Вивчення іноземних мов у Фінляндії на всіх освітніх рівнях

Вивчення іноземних мов є обов'язковою частиною освіти на всіх рівнях системи фінської освіти, яка передбачає обов'язкове вивчення однієї з офіційних мов (фінської чи шведської), а також принаймні однієї іноземної мови. Вивчення мов починається не пізніше ніж у 3-му класі у віці 9 років, а факультативне вивчення іноземних мов доступне на кожному рівні. Порівняно з багатьма європейськими країнами вивчення у фінських школах іноземних мов, зокрема першої іноземної мови, вводиться досить рано. Однак національні проєкти, які були проведені в галузі освіти, зокрема вищезгадані KIEPO, KIELO та ін., рекомендують розпочинати вивчення іноземних мов ще в дошкільних закладах та в закладах початкової освіти.

Схематично систему навчання іноземним мовам у школах Фінляндії можна зобразити так:
Загальна шкала вивчення іноземних мов базової (середньої) школи (7–16 років)

Мінімум: 2 обов'язкові мови (офіційна та іноземна).

Максимум: 2 обов'язкові та 2 необов'язкові мови.

1. Перша іноземна мова LG1 (обов'язкова)

Вивчення розпочинається у 3-му класі (два уроки на тиждень у 3–6-му класах, два уроки — у 7-му класі, три уроки у 8–9-му класах; загалом 608 уроків, тобто 456 год). У 2005 р. LG1 вивчався у 1-му класі 8,6% і у 2-му класі 14,7% фінськими учнями.

2. Друга іноземна мова LG2 (необов'язкова)

Вивчення мови розпочинається у 4-му або 5-му класі (два уроки на тиждень, загалом 456 уроків = 342 год. У 2005 р. 28% учнів обрали необов'язковий LG2 рівень.

3. Третя іноземна мова LG3 (обов'язкова)

Вивчення мови розпочинається у 7-му класі, загалом — 228 уроків = 171 год.

4. Четверта іноземна мова LG4 (необов'язкова)

Вивчення мови розпочинається у 8-му класі, загалом 228 уроків = 171 год. У 2005 р. 14,1% учнів обрали рівень LG4.

Як вже зазначалося, у Фінляндії домінуючою іноземною мовою є англійська. Попри велику зацікавленість у впровадженні іншомовної освіти вже в 1–2-му класах, раннє вивчення англійської та інших іноземних мов ще не дуже поширені. Наприклад, у 2006 р тільки 8,5% фінських семирічок (рівень 1) і 13,6% восьмирічок (рівень 2) почали вивчати свою першу іноземну мову, якою найчастіше виявлялася англійська (5,6% у 1-му класі та 10,3% у 2-му класі, у 3-му класі вивчали англійську вже 91,0% учнів).

На переважну думку викладацького складу фінських шкіл, головною причиною відсутності вивчення кількох іноземних мов, окрім англійської, є невелика кількість дітей, які хотіли б скористатися таким правом, Тому муніципалітети та школи мають право вирішувати на місцевому рівні, як і коли розпочинати вивчення інших іноземних мов, однак ці рішення часто базуються на фінансовій основі, оскільки формування саме невеликих учбових груп передбачає значні витрати для школи. У середньому, фінські учні у 3–6-му класах мають два 45-хвилинних уроки англійської мови (іноземна мова) на тиждень, згідно з національною навчальною програмою для середньої освіти [6, 302].

У 5-му класі (іноді у 4-му класі) учні можуть почати вивчати іноземну мову як предмет за вибором. Так, у 2006 р. найпоширенішими факультативними іноземними мовами були англійська (8,2%), шведська (7,9%) та німецька (7,2%), за якими йшли французька (2,7%) та російська (0,3%). Друга національна мова (фінська для шведськомовних дітей та шведська для фінськомовних дітей) є обов'язковою і вперше вводиться у 7-му класі, хоча, безумовно, такий процес може розпочатися й раніше за умови, якщо школи враховують цей фактор у своїх програмах. З метою узгодити зростаючий попит на вивчення іноземної мови та недостатню кількість уроків з іноземної мови в рамках шкільної освіти Фінляндії, звичаєвим для шкіл стало вивчення мови за проектом CLIL. Окрім цього, окремі вчителі (переважно класні вчителі та вчителі-предметники) можуть застосувати ідеї і принципи CLIL у процесі навчання учнів початкової школи та як засіб збільшення часу для вивчення іноземних мов [8, 17].

Як вже зазначалося, фінська початкова мовна освіта впроваджується на основі Національної навчальної програми для середньої освіти (остання версія була розроблена у 2004 р.) та основного навчального плану з навчання іноземним мовам, що базується на загальноєвропейських рекомендаціях у контексті фінського бачення. Окрім національної навчальної програми та основного навчального плану, фінські школи та місцеві органи влади зобов'язані розробити свою власну версію програми. Таким шкільним або місцевим програмам властивий загальний характер, і вчителі мають право змінювати навчальну програму, обираючи відповідним чином методи, підходи та навчальні матеріали. Серед підходів до викладання мов найпоширенішим, як і раніше, залишається комунікативний підхід. Таким чином, можна констатувати, що вивчення мови в початковій школі Фінляндії становить основу майбутнього безперервного навчання мови — як формального, так і неформального освітнього процесу.

Згідно з основною навчальною програмою **освітнього лінгвістичного проекту FNBE (2004)** для 1–2-го класів навички аудіювання, розуміння та комунікації стоять на чолі навчального процесу, письмо

вводиться поступово, крім цього, учні стимулюються до використання мови і функціонально, і творчо (п'єси, ігри, дитячі вірші, пісні тощо). Особлива увага приділяється створенню бази для розвитку мовленнєвих навичок та заохочення зацікавленості до вивчення іноземних мов. Основний зміст навчальної програми пов'язаний з інтересами учнів та повсякденним життям, учні мають можливість ознайомлюватися з культурою цільової мови.

У 3–6-му класах цілі та основний зміст іншомовної освіти набуває певної визначеності, оскільки цілі включають знання мови, культурних навичок і стратегій навчання. Фінські учні вчаться спілкуватися іноземною мовою в простих комунікативних ситуаціях. Поступово зростає роль письма, яке оформлюється у вигляді коротких повідомлень повсякденного життя. Ще однією метою програми є довести учням усвідомлення того, що існують відмінності в культурах і мовах, проте вони рівні за значенням.

Основна мовна підготовка учнів 3–6-го класів включає три блоки: ситуації та предметні сфери, структури, комунікаційні стратегії. Перші дві стосуються повсякденного життя, безпосереднього оточення і загальних знань про культуру мови, що вивчається. Нові предметні галузі включають, наприклад, ведення бізнесу в різних ситуаціях та знання своєї власної культури. Для введення структур використовуються основні граматичні принципи, які переважно пов'язані з комунікацією, у той час як при застосуванні комунікативних стратегій — такі як невербальна комунікація та пошук основних ідей у мовленні або у письмовому тексті [9].

Згідно з вимогами проекту FNBE учні початкової школи повинні оволодіти рівнями A1 і A2, які також поділяються надалі на рівні A1.1, A1.2, A1.3 і A2.1, A2.2., про що зазначено в Додатку 2 до Національної основної навчальної програми. (http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/Source/Framework_EN.pdf). Основна мета іншомовної освіти в початковій школі полягає в оволодінні рівнем A1 в кінці 6-го класу для усного та писемного мовлення і A2 для аудіювання та розуміння тексту [9].

Насамкінець вивчення іноземних мов на базі вторинної середньої освіти у віці від 16 до 19 років передбачає обов'язкове володіння мовами за рівнями LG1 та LG3 (рівні LG2 та LG4 вважаються рівнями за вибором). Крім цього, передбачена ймовірність вивчення нової мови за рівнем LG5. Сумарне навчання мовам залежить від студентського плану, який включає певні вимоги матрикуляційного іспиту. Серед основних вимог слід виокремити такі:

- складання 4 тестів, з яких тест на оцінювання рівня рідної мови є обов'язковим для всіх;
- тести на рівні LG1 та LG3 можуть додаватися як обов'язкові.

Рівні володіння мовою LG1 та LG2 опановуються впродовж 6 обов'язкових курсів, а це, в свою чергу, 228 уроків. Проте, як правило, учні навчаються на 8 курсах, у випадку, якщо вони хочуть пройти тест для матрикуляційного іспиту. Рівень володіння мовою LG3 (друга офіційна мова) включає 5 обов'язкових курсів та 2 курси за спеціалізацією, які складають 190 уроків та 78 уроків. Мови за вибором на рівні LG4 та LG5 можуть вивчатися впродовж 8 курсів за спеціалізацією, що, в свою чергу, включає 228 уроків. Негативною тенденцією, яка має місце в системі навчання іноземним мовам на освітньому рівні вторинної середньої освіти Фінляндії, є зниження кількості претендентів на здобуття рівнів LG4 та LG5. Як свідчать статистичні дані, у 2001 р. даний показник становив 8500 претендентів, а у 2005 р. він становив вже 5000 претендентів. Ця тенденція має розвивальний характер.

Згідно зі статутом про вищу освіту (794/2004 Указ уряду про вищу освіту), політехнічну освіту (352/2003. Указ уряду про політехніку) та мовні вимоги Болонського процесу, фінські студенти в усіх галузях навчання зобов'язані вивчати другу національну мову і одну іноземну мову. Університети та політехніки Фінляндії пропонують студентам можливості для вивчення інших мов, окрім необхідних, сприяючи тим самим істинній багатомовності. Насамперед це стосується програм, що викладаються англійською мовою, та 17 мовних центрів, головне завдання яких полягає в забезпеченні мовною освітою всіх студентів вищої школи. Крім цього, університети та політехніки запровадили стратегії внутрішньої інтернаціоналізації, зокрема, реалізували національні програми, які розроблені за вимогами CEFR, KORU, KIEVI / LANCOM, LAP (мови для загально-навчальних цілей) та LSP (мови за професійним спрямуванням).

Заходи щодо подальшого удосконалення системи мовної освіти Фінляндії

До першочергових завдань з удосконалення системи мовної освіти Фінляндії належать такі.

1. *Забезпечення цілісності (континууму)*. Навчальні програми на різних освітніх рівнях та для різних мов мають вдосконалюватися таким чином, щоб вони краще підтримували одна одну та формували єдиний освітній континуум. Мовна освіта розпочинатиметься в період ранньої та дошкільної освіти. Загальноєвропейські рекомендації для іноземних мов (CEFR) та Європейський Мовний Портфель слугуватимуть основою на кожному освітньому рівні і для всіх мов. При переході від одного освітнього рівня до іншого значна увага приділятиметься досягненням попередньої мовної освіти з її подальшим розвитком. Навчання фінських педагогів та вчителів на різних освітніх рівнях мають вдосконалюватися відповідно до принципів безперервності та мовної освіти.

2. *Способи запобігання звуженню вибору мови (початкова школа — освіта для дорослих)*: скорочення розміру групи, планування та впровадження мовних стратегій, можливе навчання на іноземній мові і мовного занурення в рідну мову, співпраця шкіл регіонального та місцевого рівнів, розвиток можливостей для навчання в режимі он-лайн та дистанційного навчання.

Висновки

1. Вдало проведені в останні десятиліття реформи дали змогу Фінляндії значно підвищити ефективність власної системи мовної освіти на всіх навчальних рівнях — від дошкільної освіти до професійної підготовки.

2. Однак залишаються нерозв'язаними проблеми щодо забезпечення збалансованості вивчення офіційних та іноземних мов і забезпечення неперервності процесу фінської мовної освіти.

3. Фінський досвід успішного реформування системи мовної освіти в умовах офіційної домовності являє неабиякий науково-теоретичний та практичний інтерес для України.

ЛІТЕРАТУРА

1. Irina Buchberger A Multilingual ideology in a monolingual country: Language education in Finland, University of Helsinki, Finland, 185–202.

2. Harjanne, P. & Tella, S. Investigating Methodological Reality in Finnish Foreign Language Classrooms: Revisiting the KIELO Project's Rationale and Research, 135–154.

3. Ministry of Education Decree, 1997, p.12.

4. MINEDU (2002). Etusivu. Uutiset. Valtio tukee saamen kielen opetusta miljoon alla eurolla, // www.minedu.fi/opm/uutiset (11.7.2002) — (1997). Rising to the challenge: language teaching in the new international Finland. Strategy programme for language teaching and internationalization of education, Helsinki.

5. National Board of Education (1994a). Framework Curriculum for the Comprehensive School 1994, Helsinki. —, (1994b). Framework Curriculum for the Senior Secondary School 1994, Helsinki.

6. Національна програма навчання для Середньої Освіти. — 2004. — С. 302.

7. Follow-up of the Action Plan on language learning and linguistic diversity. National Report Template, Finland, 2006, p. 1–17.

8. Sari Poyhonen. Foreign Language teaching in basic and secondary education in Finland, Jyvaskyla, p. 1–23.

9. Finnish National Board of Education, 2004.

http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/Source/Framework_EN.pdf

<http://www.jyu.fi/hum/laitokset/solki/tutkimus/projektit/kielo>

<http://www.folktinget.fi/en/index.html>

Гринюк С.П.

ЯЗЫКОВОЕ ОБРАЗОВАНИЕ В ФИНЛЯНДИИ: СОВРЕМЕННОСТЬ, ПРОБЛЕМЫ, ПЕРСПЕКТИВЫ

В статье рассматриваются особенности современного языкового образования в Финляндии на всех образовательных уровнях. Исследуются проблемы и перспективы его развития и совершенствования в свете финского видения.

Ключевые слова: языковое образование в Финляндии, финские национальные проекты, многоязычие.

Grynyik S.P.

**LANGUAGE EDUCATION IN FINLAND:
MODERNITY, PROBLEMS AND PROSPECTS**

The article examines the current state of language education in Finland at all educational levels. The problems and prospects of its further development and improvement are viewed in the light of the Finnish vision.

Key words: *language education in Finland, the Finnish national projects, multilingualism.*